

Bilaga 40**§ 110****Anna Bauman (mp) motion****"Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor"**

Dnr KF 21/08

Sammanfattning

Anna Bauman (mp) och Christina Sjöström (mp) har inkommit med en motion "Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor".

Motionen har remitterats till socialnämnden och enheten för Hälsa trygghet säkerhet för yttrande.

Beslutsunderlag

Anna Bauman (mp) motion

"Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor" inkommen till kommunstyrelsen den 6 mars 2008.

Socialnämndens beslut den 11 juni 2008, § 112, med tillhörande tjänsteskrivelse.

Hälsa trygghet säkerhets tjänsteskrivelse den 21 maj 2008.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 11 juli 2008.

Kommunstyrelsens beslut den 14 augusti 2008, § 223.

Kommunstyrelsens beslut den 4 december 2008, § 317.

Yrkande

Anders Ebbesson (mp), Mats Olsson (v) och Anders Almgren (s) yrkar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Carolina Nordbeck (fp) yrkar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anse motionen besvarad med hänvisning till Handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Carolina Nordbecks (fp) yrkande.

Kommunstyrelsens beslut

att föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad med hänvisning till Handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor.

Reservationer

Anders Almgren (s), Mohsen Abtin (s), Mattias Olsson (s), Margareta Kristensson (s), Mats Olsson (v) och Anders Ebbesson (mp) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut.

Protokollsanteckning (dv): Demokratisk vänster instämmer i yrkandet från s, v och mp.

Beslut expedieras till:
✓ Kommunfullmäktige
Akten

RESERVATION SOCIALNÄMNDEN 2008-06-13

Handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor.

Reservation från (s), (mp) och (v), med instämmande från (dv), vad avser Handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor.

I november 2006 beslöt Kommunfullmäktige efter en motion från Mats Persson (fp) att uppdra åt socialnämnden att upprätta en handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor.

Detta arbete har nu pågått i 18 månader och resultatet har behandlats och bordlagts vid socialnämndens sammanträde i april efter en omfattande diskussion med åtskilliga invändningar mot innehållet, både från oppositionens och majoritetens företrädare.

Någon förändring i materialet har av formella skäl inte kunnat göras under tiden fram till dagens sammanträde och vi har därför att ta ställning till samma plan som i april.

Vi menar att Lunds kommun, liksom andra kommuner, är i stort behov av en kraftfull och konkret handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor. Det material som presenteras är inte detta, utan utgör mer ett policydokument med luddiga formuleringar utan egentliga krav på kraftfulla åtgärder. Dagens material kan endast användas som utgångspunkt för ett fortsatt, sannolikt mycket långvarigt arbete inom kommunen. Kvinnorna som utsätts eller riskerar att utsättas för våld kommer att få vänta åtskilliga månader till innan några konkreta förslag kan beslutas. Vi tycker att detta är djupt otillfredsställande och ger signaler om att socialnämnden inte finner frågan om våld mot kvinnor som högt prioriterad.

Vi yrkar därför på en återremiss för att möjliggöra att förvaltningen tillsammans med den kommunövergripande arbetsgruppen snabbt arbetar fram en konkret och handlingsinriktad plan. Sådana planer finns att tillgå i många kommuner, t ex i Göteborg, Sundsvall eller i Malmö. Dessa planer kan vara en bra utgångspunkt också för Lunds arbete.

Vi menar att kvinnor som har utsatts för våld eller som hotas att utsättas för våld är en högt prioriterad grupp som det är vår skyldighet att hitta verkningsfulla åtgärder för att värna. Vi vet att denna typ av våld förekommer frekvent både i nära relationer, på gator och torg, som trafficking, könsstympning eller som hedersrelaterat våld. Vi anser därför att målen i den aktuella planen inte är adekvata utan måste ersättas av mål som utgår från kvinnornas verklighet.

Inom Lunds kommun finns ett stort antal kvinnor som berörs av frågan om en handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor. I Lund finns idag inte ett fungerande stödjande och behandlande arbete. Istället kan vi se en bristande samordning mellan olika insatser, vi ser brist på resurser, bostäder och adekvat boende för kvinnor med t ex missbruksproblem. Vi har också i kommunen många invandrarkvinnor som på grund av språkproblem inte kan ta till sig information om de insatser som finns.

När vi talar om våld mot kvinnor är tyvärr barnen en del av problematiken. Vi måste i kommunen inte bara se till att skolans personal har resurser att ta hand om dessa barn. Även barnen som inte ännu är i skolåldern måste kunna få adekvat hjälp, vilket idag saknas.

Det är inte rimligt att socialnämnden med ett till intet förpliktigande dokument, som det har tagit alldeles för lång tid att få på papper, lämnar några av kommunens mest utsatta grupper utan att leverera svar på vilka konkreta åtgärder man kan förvänta sig. Vi från (s), (v), (mp) och (dv) vill att planen via ett återremissförfarande arbetas om rejält och med en ny inriktning så att vi kan presentera ett dokument för lundaborna som är värt att kallas Handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor. Denna kvalitet har tyvärr inte föreliggande plan.

Anna Baumann
Miljöpartiet

Eleni Retzai
Socialdemokraterna

Erland Stensson
Vänsterpartiet

Martin Stensson
Demokratisk Vänster

§ 317**Anna Bauman (mp) motion****"Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor"**

Dnr KF 21/08

Sammanfattning

Anna Bauman (mp) och Christina Sjöström (mp) har inkommit med en motion "Åtgärder för att minska våld mot kvinnor".

Motionen har sänts till socialnämnden och enheten för hälsa trygghet säkerhet för yttrande.

Beslutsunderlag

Anna Bauman (mp) motion

"Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor" inkommen till kommunstyrelsen den 6 mars 2008.

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 29 maj 2008.

Socialnämndens beslut den 11 juni 2008, § 112.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 11 juli 2008.

Kommunstyrelsens beslut den 14 augusti 2008, § 223.

Yrkanden

Carolina Nordbeck (fp) yrkar att kommunstyrelsen skall bordlägga ärendet och invänta socialnämndens nya handlingsplan.

Anders Ebbesson (mp) och Mats Olsson (v) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att kommunstyrelsen bifaller Carolina Nordbecks (fp) yrkande.

Omröstning begärs.

Kommunstyrelsen godkänner följande voteringsordning.

Ja för bifall till Carolina Nordbecks (fp) yrkande.

Nej för bifall till Anders Ebbessons (mp) m.fl yrkande.

Omröstningen utfaller enligt följande.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Mats Helmfrid (m)	X		
Tomas Avenborg (m)	X		
Göran Brinck (m)	X		
Tove Klette (fp)	X		
Carolina Nordbeck (fp)	X		
Jörgen Jörgensen (fp)	X		
Torsten Czernyson (kd)	X		
Margareta Dovsjö (s)		X	
Mattias Olsson (s)		X	
Margareta Kristensson (s)		X	
Mohsen Abtin (s)		X	
Anders Ebbesson (mp)		X	
Mats Olsson (v)		X	
Summa	7	6	0

Kommunstyrelsens beslut

att bordlägga ärendet.

Reservation

Anders Ebbesson (mp) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut.

Protokollsanteckning (dv): Instämmer med miljöpartiets yrkande.

✓ Beslut expedieras till:
Akten

Handwritten mark or signature.

§ 223**Anna Bauman (mp) motion****"Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor"**

Dnr KF 21/08

Sammanfattning

Anna Bauman (mp) och Christina Sjöström (mp) har inkommit med en motion "Åtgärder för att minska våld mot kvinnor".

Motionen har sänts till socialnämnden och enheten för hälsa trygghet säkerhet för yttrande.

Beslutsunderlag

Anna Bauman (mp) motion

"Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor" inkommen till kommunstyrelsen den 6 mars 2008.

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 29 maj 2008.

Socialnämndens beslut den 11 juni 2008, § 112.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 11 juli 2008.

Kommunstyrelsens beslut

att bordlägga ärendet.

Beslut expedieras till:
Akten

LUND

Kommunkontoret, Kansliet
Lena Siverhag
046-35 69 52
e-post: lena.siverhag@lund.se

Tjänsteskrivelse

2008-07-11

Kommunstyrelsen

KOMMUNFULLMÄKTIGE I LUND	
2008-07-11	
Diarienum KF 21/08	Dispositions- beteckn. 09

Anna Bauman (mp) motion "Åtgärder för att minska våld mot kvinnor"

Dnr KF 21/08

Sammanfattning

Anna Bauman (mp) och Christina Sjöström (mp) har inkommit med en motion "Åtgärder för att minska våld mot kvinnor".

Motionen har sänts till socialnämnden och enheten för hälsa, trygghet och säkerhet för yttrande.

Beslutsunderlag

Motion "Åtgärder för att minska våld mot kvinnor" 2008-03-06

Yttrande från socialnämnden 2008-05-29

Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2008-07-11

Ärende

I motionen beskrivs ett antal verksamheter som på olika sätt möter och stödjer kvinnor i kris, både kommunala och ideella organisationer. Motionärerna lyfter fram vad man anser vara brister på detta område, att frivilligorganisationerna tar ett oproportionerligt stort ansvar, att det finns brister i tillgänglighet vid akutfall, i synnerhet om sådana uppstår nattetid eller i samband med helger och bristen på skyddsboenden.

I motionen föreslås att Lunds kommun kartlägger behov av skyddsboenden, finner långsiktiga lösningar för bostadsproblematiken för våldsutsatta kvinnor, förstärker och anpassar organisationen efter behov från våldsutsatta kvinnor, samordnar insatser och aktivt bedriver förebyggande arbete.

Socialnämnden hänvisar i sitt yttrande den nyligen framtagna övergripande handlingsplanen för att motverka våld mot kvinnor. Planen har tagits fram av en arbetsgrupp med deltagare från flera förvaltningar och i yttrandet konstateras att denna kommer att utgöra ett starkt stöd i arbetet med att fokusera och arbeta med våldsutsatta kvinnor och deras barn. Planen är tänkt att åtföljas av berörda nämnders egna handlingsplaner.

Enligt planen har socialförvaltningen ett stort ansvar för kartläggning, samverkan med andra aktörer, samordning, förebyggande arbete och uppföljning

– de områden som motionärerna pekar ut som angelägna. I yttrandet hänvisas till den särskilda plan som finns för boende, stöd och service till utsatta grupper. Samarbetet med kvinnojouren lyfts fram. Sedan april 2008 finns även en större lägenhet som är avsedd för våldsutsatta kvinnor.

Kommunkontorets kommentar

Den föreslagna handlingsplanen för Lunds kommun innehåller, utifrån ett brett perspektiv, förslag på olika åtgärder från olika aktörer för att minska mäns våld mot kvinnor. Det krävs ett brett angreppssätt från samhället med förebyggande åtgärder från många politik- och verksamhetsområden kombinerat. I handlingsplanen lyfts fram en rad insatsområden vilka på olika sätt behandlar det som tas upp i motionen.

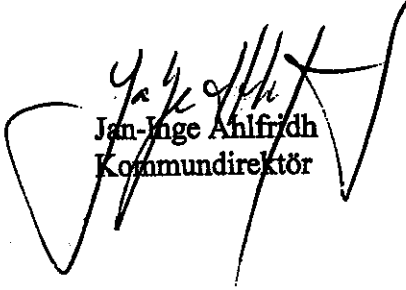
Barnperspektivet

Vid ärendets beredning har barnperspektivet inte bedömts särskilt då ärendet berör alla medborgare.

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige

att anse motionen besvarad med vad socialnämnden anført.

Jan-Inge Ahlfridh
Kommundirektör

Björn Grunning
Kanslichef

Sammanträdesdag
2008-06-11

KOMMUNFULLMÄKTIGE LUND	
2008-06-18	
Diarium: KF 2/08	Diarieplanbeteckn. 09

§ 112

Yttrande över Anna Baumanns (mp) m fl:s motion "Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor"

Dnr SO 2008/355.

Sammanfattning

Anna Baumann (mp) och Christina Sjöström (mp) har i motion till kommunfullmäktige förlagit att en kartläggning av behov av skyddsboenden görs, att kommunen finner långsiktiga lösningar för bostadsproblematiken för våldsutsatta kvinnor, att kommunen förstärker och anpassar organisationen efter behovet från våldsutsatta kvinnor, att kommunen tar större ansvar för samordning samt att kommunen intensifierar det förebyggande arbetet.

Beslutsunderlag

Anna Baumanns (mp) m fl:s motion "Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor" Tjänsteutlåtande av den 29 maj 2008

Yrkande

Göran Wallén (m) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Socialnämnden beslutar

att anta tjänsteutlåtande av den 29 maj 2008 som sitt remissvar och översända till kommunfullmäktige.

Reservationer

Erland Stensson (v), Eleni Rezaii (s) för den socialdemokratiska gruppen samt Anna Baumann (mp) reserverar sig mot beslutet. Bilaga 8

Protokollsanteckning

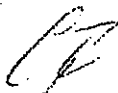
Martin Stensson (dv) låter anteckna till protokollet att han instämmer i reservationen. Bilaga 8

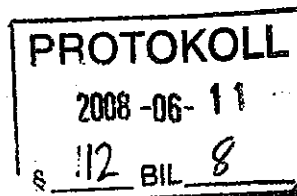
Beslut expedieras till:
Kommunfullmäktige
Akten

ordförande

justerande

utdragsbestyrkande

Reservatjonen, mp:s, v, du.

Ärende 5, Socialnämnden 11 juni 2008-06-11

Socialförvaltningens svar på miljöpartiets motion "Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor" är allmänt hållna och vaga. Det ges inga konkreta besked angående kartlägningsbehov av skyddsboenden/lägenheter för utsatta kvinnor och barn, inte heller angående de brister som motionen tar upp angående i samordning av insatser och i tillgänglighet.

Den handlingsplan som förvaltningen hänvisar till är i dess nuvarande utformning ett svagt och intetsägande dokument och lider av samma brist på konkretisering som förvaltningens svar till motionärena.

Plats och tid: Socialförvaltningens sessionssal, Bangatan 10 A,
kl 16.30 – 19.30

Ledamöter: Göran Wallén (m) ordförande
Agneta Lindskog (kd)
Erland Stensson (v)
Blanka Rutberg (m) ersätter Cecilia Karlsson (m)
Gertie Elsässer (fp) ersätter Sonja Lindlöf (fp)
Sara Lilja (m)
Karin Nilsson (c)
Eleni Rezaii (s)
Inga-Lisa Ekdahl (s)
Allan Jackson (s) ersätter Preben Widerberg (s)
Anna Baumann (mp)
Ersättare: Nils Svendenius (kd)
Mattias Hägglund (c)
Martin Stensson (dv)

Övriga närvarande: Inga-Lill Sjunnesson socialdirektör
Inger Fröman verksamhetschef barn och förälder
Ricardo Espinoza verksamhetschef vuxenstöd och psykiatri
Ingrid Malmqvist Norin avdelningschef arbete och integration
Marie Olsson enhetschef arbete och integration
Margaretha Lindman enhetschef praktikenheten
Agneta Book Lökvist ekonom/controller
Boel Hansson nämndsekreterare

Justerande: Gertie Elsässer (fp)

Tid och plats för justering: socialförvaltningens sessionssal, måndagen den 16 juni 2008 kl 16.30

Paragrafer: 107-131

Underskrifter: sekreterare

ordförande

justerande

Boel Hansson

G. Wallén

Gertie Elsässer

LUNDS KOMMUN
Socialförvaltningen

1(2)

Socialdirektör Inga-Lill Sjunnesson
Tfn: 046-35 54 04
E-post: inga-lill.sjunnesson@lund.se

080529

Kommunstyrelsen

Svar på motion om åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor
Dnr SO 2008/355

Ärendet

Anna Baumann och Christina Sjöström har för Miljöpartiet, de Gröna i Lund, har i motion föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta

att kommunen gör en kartläggning avseende behovet av skyddsboenden/lägenheter som uppstår i samband med kvinnomisshandel

att kommunen i samverkan med övriga aktörer på bostadsmarknaden finner långsiktiga lösningar till bostadsproblematiken för våldsutsatta kvinnor

att Lunds kommun, gärna i samverkan med angränsande kommuner, genom nödvändiga resursförstärkningar anpassar sin organisation till den efterfrågan som finns (uppstår) i samband med våld mot kvinnor

att kommunen tar ett större ansvar för samordning av insatser för våldsutsatta kvinnor

att kommunen ska intensifiera det förebyggande arbetet mot kvinnovåld

Socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden har uppmanats att yttra sig i ärendet.

Synpunkter och överväganden

I motionen beskrivs ett antal verksamheter som på olika sätt möter och stödjer kvinnor i kris, såväl kommunala som frivilliga. Motionärerna framhåller att de frivilliga organisationernas insatser är ovärderliga och att de delvis täcker hjälpbehovet för ett växande antal utsatta kvinnor i kommunen. De menar också att de får ta ett alltför stort ansvar i förhållande till kommunens ansvar för att tillhandahålla stöd och hjälp till våldsutsatta kvinnor och deras barn. Man framhåller att det brister i tillgänglighet när akutfall uppstår, särskilt nattetid vardagar och helger.

Besöksadress	Postadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Postgiro
Bytaregatan 7 Lund	Box 1255 221 05 Lund	046-35 50 00	046-35 53 83	574-4933	30491-5

Det finns också stora brister framhåller motionärerna vad gäller tillgången på skyddsbostäder/lägenheter.

På uppdrag av kommunfullmäktige, efter en motion av Mats Persson, folkpartiet, har socialnämnden i samverkan med kommunkontoret (ATAD/Lunds kommun BRÅ), folkhälsosamordnare samt utbildningsförvaltningen tagit fram en övergripande handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor. Planen har bordlagts av socialnämnden vid två tillfällen. Planen beskriver ett antal insatsområden som anses angelägna samt vad som bör åtgärdas inom varje insatsområde. Planen är tänkt att åtföljas av inblandade nämnders mer konkreta handlingsplaner. Arbetet skall följas upp av en kommungemensam arbetsgrupp.

Socialnämnden har i planen ett stort ansvar. Motionärernas krav i de fem uppsatserna stämmer väl överens med vad som anges som angeläget i den föreslagna handlingsplanen. Kartläggning, samverkan med andra aktörer, samordning, förebyggande arbete.

När det gäller rätt volym för såväl den kommunala som de frivilliga verksamheterna är det en fråga i samband med budget- och verksamhetsplanering. Socialförvaltningen har och tar ett stort ansvar för att uppmärksamma behov och ta dessa på allvar. Handlingsplanen kommer att utgöra ett starkt stöd i arbetet med att fokusera och arbeta med våldsutsatta kvinnor och deras barn. Bostadsproblematiken för olika målgrupper som socialförvaltningen kommer i kontakt med är väl känd. Regelbundna möten med bostadsföretagen finns för att ställa de krav som finns för att tillgodose behoven av bostäder. Länsstyrelsen har inbjudit kommunerna i Skåne till ett nätverk för att titta över behovet av skyddade boenden och tillgänglighet utifrån ett regionalt perspektiv, tänkt att underlätta för kommuner att samverka kring denna typ av frågor. Som exempel kan nämnas att kostnaden för en jour som ger tillgänglighet dygnet runt bara för Lunds kommun beräknas till till 5,3 mkr, att jmf med budgeten för **hela** kriscentrum som är 3,2 mkr och budgeten för det förebyggande arbetet med barn som är 3,6 mkr.

Förvaltningen har ett nära samarbete med kvinnojouren. Socialnämnden finansierar en halvtidstjänst hos dem, vi har med hjälp av projekt pengar haft möjlighet att anställa en person till som skulle kunna arbeta både på kvinnojouren och hos oss. Kvinnojouren tackade nej till det. De är angelägna om sin självständighet och istället var vi överens om att de fick 100 tkr till sin verksamhet av projektpengarna.

Förvaltningen har sedan april -08 en större lägenhet inom socialtjänsten som är öronmärkt till våldsutsatta kvinnor. Kvinnor med psykiska problem och missbruksproblem är ofta våldsutsatta, det är svårigheter att hitta lösningar enbart för dessa kvinnor eftersom de har en sammansatt problematik och deras sociala utsatthet måste hanteras i samverkan med andra delar inom socialtjänsten.

En särskild plan för boende, stöd och service finns som underlag för diskussioner och krav på resurstilldelning för psykiskt funktionshindrade, missbrukare och ungdomar med särskild problematik.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta att anta ovanstående remissvar som sitt eget och översända till kommunfullmäktige.

Inga-Lill Sjunnesson
Socialdirektör

Kommunkontoret
Hälsa Trygghet Säkerhet

Tjänsteskrivelse
2008-05-21

1 (2)

KOMMUNFULLMÄKTIGE LUND	
2008-05-22	
Diarienumr. KF 21/08	Diarienumr. 09

Annica Dahl, Folkhälsosamordnare
Felix Ekman, Folkhälsosamordnare
Martin Eksath, Koordinator Brott- och drogförebyggande arbete

Svar på motion från Miljöpartiet de Gröna i Lund "Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor" till Lunds kommunfullmäktige

DNR (KF 21/08)

Ärendet

Enheten Hälsa, Trygghet, Säkerhet på Kommunkontoret har fått motionen "Åtgärder att minska mäns våld mot kvinnor" från Miljöpartiet de Gröna i Lund för yttrande. Motionen berör mäns våld mot kvinnor som ett samhällsproblem vilket innebär ett politiskt och socialt ansvar. Motionen berör Socialtjänstens ansvar samt situation och resurser i Lunds kommun och mynnar ut i fem att-satser.

Yttrande

I Regeringsformens första kapitel, 2 § fastslås att ... "Det allmänna skall verka för att alla människor skall kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. Det allmänna skall motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person."

I november 2007 presenterades Regeringens "Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer" 2007/08:39. Denna antogs av Riksdagen den 7 maj 2008.

Mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem och berör många kvinnor och deras närstående. I socialtjänstlagen (2001: 453) andra kapitel slås det fast att kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och hjälp de behöver. Motionen berör till största delen åtgärder utifrån detta perspektiv och behandlar frågor kring resurser och tillgänglighet vid omhändertagande.

Problemet är dock mer komplext. Det krävs därför ett brett angreppssätt från samhället där förebyggande insatser från många politik- och verksamhetsområden, utöver de med direkt ansvar för omhändertagande, kombineras. Förebyggande insatser måste finnas inte bara på individnivå utan även på samhällsnivå för att påverka strukturella problem med jämställdhet och maktordning.

Mäns våld mot kvinnor är ett folkhälsoproblem för att det berör många och bidrar till kvinnors ohälsa. Dessutom berörs kvinnors möjlighet till delaktighet, faktisk och upplevd trygghet, frihet och kvinnors mänskliga rättigheter.

I Lunds kommun har "Handlingsplan för att motverka våld mot kvinnor" lyfts i socialnämnden.

Handlingsplanen togs fram av en kommunövergripande arbetsgrupp med representanter från socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt kommunkontorets folkhälsosamordnare och koordinatör för det brotts- och drogförebyggande arbetet. I handlingsplanen lyfts en rad insatsområden vilka på olika sätt behandlar det som berörs i motionen "Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor".

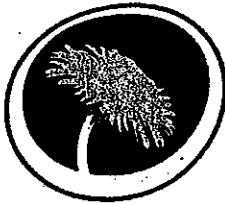
Den föreslagna handlingsplanen för Lunds kommun innehåller förslag på åtgärder från olika aktörer, utifrån ett bredare ej nämndsspecifikt perspektiv, för att minska mäns våld mot kvinnor.

Annica Dahl

Felix Ekman

Martin Eksath

Motion till Lunds kommunfullmäktige

Åtgärder för att minska mäns våld mot kvinnor

Allmänt

Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att alla som vistas i kommunen får den hjälp och det stöd som de behöver. Den 1 juli 2007 har socialtjänstlagen skärpts såtillvida att kommunen/socialnämnden ska (tidigare bör) särskilt beakta att våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld kan vara i behov av stöd och hjälp.

Mäns våld mot kvinnor sågs länge som en privat angelägenhet inom familjen. I dag är samsynen stor om att mäns våld mot kvinnor i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem. Med det synsättet följer också ett politiskt och socialt ansvar. Kvinnor har rätt att få samhällets fulla stöd för att kunna leva ett liv utan våld, eller hot om våld.

Situationen i Lunds kommun

Det finns i Lunds kommun flera tusen kvinnor som lever under ständigt hot, som utsätts för våld och som har sin rörelsefrihet inskränkt. Våld mot kvinnor är ett uttryck för den grövsta formen av kvinnoförtryck då en kvinnas rätt till sin egen kropp och liv inte respekteras. Ett våld som vi aldrig kan acceptera.

Våld i familjen är ett komplext problem som får konsekvenser på många olika områden och kan kräva olika insatser i form av stödsamtal, motivationsarbete, individuellt anpassad behandling, skyddat boende, stöd vid rättsprocesser m.m. Kvinnor kan ta kontakt direkt med Socialförvaltningen, Kriscentrum för kvinnor eller vända sig till olika frivilligorganisationer i kommunen, bl.a. Kvinnojouren, Tjejjouren, KvinnoForum, m.fl. Verksamheterna Kriscentrum för kvinnor och Kvinnojouren är tillgängliga för kvinnor skrivna i kommunerna Lund, Staffanstorp, Eslöv, Kävlinge, Höör, Hörby och Lomma.

Till underlag för denna motion ligger dels verksamhetsberättelser, program och en utvärdering, m.m. från Kriscentrum för kvinnor, Kvinnojouren, KvinnoForum och Tjejjouren, dels information som mottagits i samband med att vi besökt eller kontaktat verksamheterna.

Kriscentrum för kvinnor: Deras uppdrag är att erbjuda samtal i form av rådgivning, krisbearbetning och behandling. Vid årsskiftet 2007/2008 är 850 "ärenden" avslutade och inlagda i statistiken. Under år 2007 fick 152 kvinnor tid för besök på Kriscentrum. Behandlingen inleds med enskilda samtal, varefter man upprättar en individuell plan för vad kvinnan behöver. Besöken är kostnadsfria och journalförs ej. Det finns 109 pågående ärenden och 15 kvinnor står i kö. Sju av 10 kvinnor är födda i Sverige och övriga Norden och 3 av 10 kvinnor kommer från länder utanför Norden. De ekonomiska och sociala förutsättningarna varierar mycket. Det gemensamma för de kvinnor som söker hjälp är upplevelser av psykisk misshandel. Fysisk misshandel förekommer i 60 % av fallen. Hälften av kvinnorna har lämnat förövaren innan första kontakten med Kriscentrum. Vid avslutad behandling har ytterligare 20 % av kvinnorna lämnat sin man. En femtedel av kvinnorna har haft behov av skyddat boende vid första kontakten. De flesta har ordnat detta på egen hand genom att bo hos släkt och vänner. Några har fått skydd hos kvinnojouren och andra har fått akut boende genom socialtjänsten i hemkommunen eller diakonin.

Efterfrågan på behandling på Kriscentrum är mycket stor och kötiden för det första samtalet är cirka en månad. Denna situation upplevs av både personalen och de väntande kvinnorna som mycket olycklig. Under 2007 har sex kvinnor arbetat på Kriscentrum för kvinnor. En heltid och tre halvtider är anställda av Lunds kommun, en halvtid av svenska kyrkan och en kvinna anställd av IM arbetar 8 timmar i veckan.

KOMMUNFULLMÄKTIGE	
LUND	
2008-03-06	
Diarieb KF 21/08	Diarieplanbeteckn. 09

08.03.07/ Rem. till: Socialnämnden o
Hälsa Trygghet Säkerhet
för yttrande.

Svar senast den 14/7-08

Slutsatser och frågeställningar: Det förebyggande och informativa arbetet blir eftersatt på grund av personalbrist. Här krävs mer resurser för att komma åt köerna. Inrätta heltidstjänster vid enheten, samt ge utrymme för dem som arbetar med behandling att få möjlighet till handledning men även utrymme att arbeta med förebyggande utåtriktade insatser. Kvinnorna som arbetar på enheten är nöjda med huset/arbetsplatsen men de är i behov av fler samtalsrum. Telefonen är bemannad en timme per dag. Ovisshet råder om hur många av de kvinnor som söker kontakt i realiteten når fram när telefonen är bemannad. Möjlighet finns för de kvinnor som vill ha stöd och hjälp att lämna ett meddelande i fall de önskar bli kontaktade av personalen, men detta förutsätter att den som ringer förstår och talar svenska språket. Möjligt att verksamheten inte är tillgänglig för alla kvinnor som är i behov av hjälp och stöd.

I den utvärdering som gjordes av Kriscentrum för kvinnor i Lunds kommun år 2007 säger en av de tillfrågade kvinnorna bl.a. "Ingen resurs nattetid. Det finns ingen som tar hand om kvinnor som far illa på nätterna i Lunds kommun. Det finns ingen att prata med. Ingen beredskap".

Kvinnojouren: Verksamheten bedrivs med telefonjourverksamhet, övernattningsmöjlighet i skyddat boende för krisdrabbade kvinnor och deras barn, utåtriktad informationsverksamhet. Jouren har sedan 2007-12-01 en heltidsanställd. Kommunerna Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lund och Staffanstorps finansierar 50 % av tjänsten och statsbidrag 50 %. En kassör är sedan tidigare anställd 5 timmar/vecka och tjänsten har utökats med ytterligare 5 timmar t.o.m. 080331. Jouren har tack vare de utökade tjänsterna varit bemannad av anställd personal dagtid måndag-fredag mellan klockan 8.30 -17.00, samt liksom tidigare måndag och onsdag klockan 19.00-21.00, då jouren bemannas av ideella medlemmar. Under år 2007 har 30 kvinnor och 34 barn bott i jourlägenheter med sammanlagt 725 övernattningsnätter för kvinnorna och 868 för barnen. Kvinnojouren har nekat 16 kvinnor boende, d.v.s. en tredjedel av de sökande, på grund av missbruk, psykisk sjukdom eller att det varit fullbelagt. Efterfrågan på Kvinnojourens skyddade boende är stort. Det skyddade boendet erbjuder kvinnor en trygg och lugn plats att hämta kraft på och orka tänka över sin situation. Stödjer kvinnan och visar på alternativ samt hjälper till i kontakten med bl.a. myndigheter, sjukvård och rättsväsendet. Under året har kvinnojouren tagit emot 829 samtal på dag- och kvällstid.

Slutsatser och frågeställningar: En heltidsanställd innebär stor sårbarhet vid sjukdom eller annan frånvaro. Verksamheten bemannas i stor utsträckning av ideella krafter. En tredjedel av de kvinnor som sökt skydd hos Kvinnojouren under år 2007 har blivit nekade plats på grund av sjukdom eller missbruk hos kvinnan samt på grund av platsbrist. Vart tar dessa kvinnor vägen och vem ska ta ansvar för dem? Kvinnojouren saknar resurser och kompetens för att ta hand om dessa kvinnor. Kvinnojouren anser att dessa kvinnor är mer sårbara och deras behov mer komplexa. De kan inte blandas ihop med andra kvinnor och barn som finns i boendet. Kommunen har tydliga brister när det gäller den gruppen kvinnor, särskilt när det uppstår ett behov av akut skyddat boende för den kategorin av kvinnor. Behov finns av ytterligare bostäder och av samtalsrum.

Tjejjouren: Finns till för att stödja flickor/unga kvinnor som är eller har varit utsatta för fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld, samt för flickor/unga kvinnor som behöver någon att prata med. Fokus läggs på att genom sitt utåtriktade arbete uppmärksamma tjejer och deras livsvillkor, stärka deras självkänsla och självförtroende. Tjejjouren riktar sig till tjejer på högstadiet och gymnasiet. De som ringer till tjejjouren är i åldrarna 13 till 18 år. De som svarar i tjejjourens telefon hänvisar ofta vidare till framförallt ungdomsmottagningen och BUP. Det händer även att tjejjouren hänvisar till gruppen Emilia i Malmö som riktar sig till unga kvinnor som blivit utsatta för sexuella övergrepp. Förutom jourtelefon har tjejjouren jour-mail och en skolgrupp som informerar och leder samtal på högstadieskolor och gymnasiet. Tjejjouren i Lund har inga anställda. Tidigare har man varit cirka fem aktiva medlemmar som arbetat ideellt, samt tio mindre aktiva. Nu har detta antal minskat och det är svårt att säga om jouren alls kommer att ha någon verksamhet under nästa verksamhetsår. Det sammanlagda antalet kontakter (telefonsamtal och mail) under 2007 var ca 60 st.

Slutsatser och frågeställningar: En viktig verksamhet för den yngre gruppen flickor/kvinnor riskerar att försvinna från Lund, bl.a. på grund av dålig ekonomi. Statistiken visar att antalet våldtäkter ökat drastiskt i Lunds kommun. Statistik från BRÅ visar att antalet anmälda misshandelsfall avseende kvinnor ökar stadigt. Enligt tjejjouren är det viktigt att politikerna frågar sig vilken beredskap som Lunds kommun har för flickor/unga kvinnor om tjejjouren i Lund upphör? Vart ska den gruppen vända sig om de behöver stöd eller hjälp i en svår situation? Lund bör jämföras med Malmö, de har två deltidsanställda och helt andra ekonomiska förutsättningar än tjejjouren i Lund.

KvinnoForum: Hjärtat i deras verksamhet är Öppet Hus. KvinnoForum har öppet måndag-fredag och erbjuder en rad aktiviteter i sitt vårprogram. Mellan 900 och 1000 kvinnor besöker KvinnoForum varje år. Här kan alla laga mat gemensamt, delta i Qi Gong, få hjälp med läxor eller bara vara tillsammans. De kvinnor som har varit utsatta för misshandel får möjlighet att berätta om sina problem. KvinnoForum ger kvinnor stöd och hjälp med att berätta sin historia, och hjälp med att komma vidare i det fall kvinnan behöver komma under någon form av professionell behandling. I KvinnoForums veckoprogram kan kvinnor välja mellan olika utbud och aktiviteter som sorgebearbetning, bild coaching, datautbildning, m.m. Många kvinnor, som står långt från arbetsmarknaden, kan få hjälp med att söka arbete och med arbetsträning. KvinnoForum arbetar även förebyggande på olika sätt. De arbetar med att sprida kunskap om trafficking. Ett annat högaktuellt projekt är "Insatser mot hedersrelaterat våld". För detta projekt har KvinnoForum sökt och fått medel av Länsstyrelsen. Projektet drivs i samverkan med Lunds kommun. En kvinna är anställd av den ideella föreningen, hon är ansvarig för den dagliga verksamheten och en kvinna är anställd av Lunds kommun. Ett stort antal kvinnor bidrar genom ideellt arbete.

Slutsatser och frågeställningar: Föreningen är beroende av ideella krafter för att klara av den efterfrågan som finns på deras verksamhet. Tidigare har KvinnoForum fått ett heltäckande bidrag av kommunen för att täcka kostnader för sin lokalhyra samt en tjänst. KvinnoForum måste i framtiden söka föreningsbidrag, sponsorer och/eller andra inkomstkällor för att kunna behålla den verksamhet som efterfrågas. Kvinnorna vid KvinnoForum har som intention att lägga så mycket tid och kraft som möjligt på att hjälpa och stödja de kvinnor som dagligen söker sig till deras verksamhet av olika skäl. Men mycket av kvinnornas dyrbara tid läggs ner på att jaga resurser. Kvinnorna som arbetar på KvinnoForum arbetar hårt för att behålla sin verksamhet, men deras framtid känns oviss.

Det finns många andra verksamheter, ideella föreningar m.fl. som på ett eller annat sätt kommer i kontakt med utsatta flickor och kvinnor i vår kommun, t.ex. Brottsofferjouren, IM, Diakonin, Rädda Barnen, Röda Korset, Invandrarföreningar, De Hemlösas Förening m.fl.

De frivilliga organisationernas insatser är ovärderliga. Tusentals och åter tusentals frivilliga timmar, av engagerade kvinnor och medsystrar i Lunds kommun, gör att det utbud som finns i kommunen delvis täcker hjälpbehovet för ett växande antal utsatta kvinnor i vår kommun. För vissa människor får emellertid "frivilligheten" ta ett alltför stort ansvar. Det får inte råda några tveksamheter om att arbetet för kvinnofrid är ett ansvar för det offentliga. Kommunernas skyldigheter kan inte "överlåtas" till ideella föreningar. Den nya lydelsen av 5 kap. 11 § SoL tydliggör kommunernas skyldighet att tillhandahålla stöd och hjälp till våldsutsatta kvinnor och deras barn. En nödvändig och positiv konsekvens av lagändringen är att inget utrymme ges för kommuner att ned- eller bortprioritera stöd- och hjälpinsatser som våldsutsatta kvinnor har rätt till.

Miljöpartiet anser att det är ytterst angeläget att denna fråga lyfts upp på dagordningen och att vi i kommunen arbetar för att få ett samlat grepp kring kvinnors utsatthet och kring de insatser som finns att tillgå för att motverka våld mot kvinnor. Utbudet måste stå i proportion till det behov som kvinnorna har, och i relation till det behov som de uppvisar. Det vi vet av erfarenhet i dag är att våld i familjen inte låter sig hindras av sociala eller kulturella gränser och den drabbar kvinnor i alla åldrar. Särskilt utsatta är mycket unga kvinnor, kvinnor som har missbruksproblem eller som lider av psykisk sjukdom samt kvinnor med dåliga kunskaper i svenska språket eller med avsaknad av nätverk, vilket isolerar eller utestänger henne från de insatser som ändå finns att tillgå.

Enligt statistik från Brottsförebyggande Rådet, BRÅ, som avser våldsutsatta kvinnor, sker misshandel oftast klockan 22-06, helger. Miljöpartiet vill lyssna till en av många kvinnoröster i Lunds kommun som säger att "vi har ingen att kontakta under vardagsnätter eller helger". Hur ser beredskapen ut i Lunds kommun (och samarbetskommuner), och vad tänker ansvariga politiker göra för att förbättra situationen för utsatta kvinnor?

Ovannämnda verksamheter kompletterar varandra på ett sådant sätt att de utgör en grundpelare i det utbud som finns att tillgå för ett stort antal utsatta kvinnor i Lunds kommun. Men det finns ett antal brister i denna "grundpelare". Det brister i tillgänglighet när akutfall uppstår, särskilt nattetid vardagar och helger. Det brister när det gäller resurser i form av personal och pengar. Det är stor skillnad mellan utbud och efterfrågan, särskilt när det gäller unga, psykiskt sjuka och missbrukande kvinnor. Det finns stora brister när det gäller tillgång till skyddsboenden/lägenheter och när det gäller förebyggande och informativt arbete i kommunen i bl.a. skolorna och på universitetet. Det brister också när det gäller tillgång till en mänsklig kontakt för kvinnor som befinner sig i sitt livs kanske mest akuta kris.

Med anledning av ovanstående föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar

- *att kommunen gör en kartläggning avseende behovet av skyddsboenden/lägenheter som uppstår i samband med kvinnomisshandel*
- *att kommunen i samverkan med övriga aktörer på bostadsmarknaden finner långsiktiga lösningar till bostadsproblematiken för våldsutsatta kvinnor*
- *att Lunds kommun, gärna i samarbete med angränsande kommuner, genom nödvändiga resursförstärkningar anpassar sin organisation till den efterfrågan som finns(uppstår) i samband med våld mot kvinnor*
- *att kommunen tar ett större ansvar för samordning av insatser för våldsutsatta kvinnor*
- *att kommunen ska intensifiera det förebyggande arbetet mot kvinnovåld*

Lund den 6 mars 2008

För Miljöpartiet de Gröna i Lund

Anna Baumann

Christina Sjöström

